

Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti

z 2. února 2018

**Úspěch obcí: Správa úložišť stáhla svoje žádosti
o prodloužení doby platnosti průzkumných území**

Obce a spolky, které usilují o přehodnocení postupu státu při vyhledávání místa pro hlubinné úložiště vyhořelého jaderného paliva, dosáhly dílčího úspěchu. Správa úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) stáhla své žádosti, v nichž usilovala o prodloužení doby platnosti průzkumných území pro geologické práce na sedmi lokalitách. Jejich platnost vypršela s koncem roku 2016. Městský soud v Praze by pak již v následujících měsících mohl rozhodnout o žalobě 18 obcí a 6 spolků, zda vůbec byla průzkumná území stanovena a geologická data pro výběr lokalit získána v souladu se zákonem.

Stažení žádostí je logickým vyústěním absurdní situace ze samého konce loňského roku, kdy SÚRAO zpětně obdrželo ve čtyřech lokalitách povolení k provádění geologických průzkumných prací v průběhu roku 2017. A to poté, co prakticky po celý rok prohlašovalo, že tyto práce neprovádí [1]. Platforma proti hlubinnému úložišti namítala, že jediným důvodem zpětného povolení bylo umožnit vyplácení motivačních příspěvků dotčeným obcím z jaderného účtu [2] a získání tak jejich souhlasu s hledáním úložiště v jejich katastrech. Až 12 obcí a měst a 6 spolků z těchto čtyř lokalit takový postup odmítlo a vůči tomuto dodatečnému povolení se odvolalo k ministrovi životního prostředí.

V letošním roce má dojít ke snížení počtu zvažovaných lokalit z devíti (v minulých letech k původním sedmi v tichosti přibyly další dvě poblíž jaderných elektráren Temelín a Dukovany) na čtyři. Původně plánovaný objem geologických dat pro toto rozhodnutí se SÚRAO nepodařilo získat; ať už kvůli nepovedenému výběru dodavatele průzkumných prací v letech 2015-2016 nebo neplatnosti průzkumných území v roce 2017. Platforma proti hlubinnému úložišti požaduje zastavení takto vedeného výběru, ve kterém byla ztracena důvěra v postup státních úřadů.

Petr Nohava, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti řekl: „SÚRAO upustilo od snahy zpětně získat povolení k pracím, o kterých tvrdilo, že prováděny nebyly. Pro dotčené obce a jejich obyvatele je to jen dílčí úspěch ve snaze o transparentní proces hledání úložiště. Náš hlavní požadavek - chybějící zákon o zapojení obcí – je i přes sliby a usnesení minulé vlády stále v nedohlednu.“

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 35 členů (23 obcí a měst a 12 spolků) za účelem prosazování takového způsobu hledání řešení problému vyhořelého jaderného paliva a radioaktivních odpadů, který bude otevřený, průhledný a v němž obce a veřejnost budou mít zákony dostatečně garantované možnosti hájit své oprávněné zájmy. www.platformaprotiulozisti.cz

Další informace může poskytnout:

Ing. Petr Nohava, starosta obce Pluhův Žďár a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti,
tel.: 725 972 632, email: pnohava@gmail.com

Poznámky:

[1] Správa úložišť radioaktivních odpadů v uplynulém roce mnohokrát otevřeně sdělila, že průzkumné území nepotřebuje a ani nepotřebovala, aby získala informace potřebné pro rozhodnutí o vhodnosti lokalit pro hlubinné úložiště. Například: „SÚRAO konstatuje, že zamítavé stanovisko MŽP (k prodloužení tzv. „průzkumného území pro zvláštní zásah do zemské kůry“) nemá vliv na průběh hodnocení stávajících lokalit.“ (zdroj: <https://www.surao.cz/clanek-406-stanovisko-surao-k-zastaveni-rizeni-k-prodlouzeni-platnosti-stanoveni-pruzkumnych-uzemi-na-7-lokalitach>), obdobně ve zpravodaji Zprávy ze Správy z jara 2017 nebo podzimu 2017 (viz www.surao.cz) a v dalších veřejných vyjádřeních představitelů SÚRAO.

Geologické práce, které měly proběhnout jako geologické průzkumy v souladu se zákonem č. 62/1988 Sb., o geologických pracích byly Správou úložišť účelově označeny jako geologické výzkumy a v plném rozsahu podle schválených Projektů geologicko-průzkumných prací pro jednotlivé lokality proběhly nebo dosud probíhají v rámci uzavřených zakázek, které SÚRAO zadala.

SÚRAO potvrdila nepotřebnost prodloužení doby platnosti průzkumných území také ve sdělení Ministerstvu životního prostředí z 22. 11. 2017. Přestože v roce 2017 neměla platná průzkumná území, zjistila potřebná data: „Na základě vyhodnocení dat získaných v rámci geologických prací učinil žadatel závěr, že v dané lokalitě již disponuje dostatečným množstvím geologických dat, jejichž získání bylo účelem dané etapy průzkumných geologických prací.“

[2] V souladu s atomovým zákonem č. 263/2016 Sb. jsou vypláceny finanční příspěvky z jaderného účtu obcím, na jejichž území jsou stanovena průzkumná území pro zvláštní zásahy do zemské kůry pro vyhledávání úložiště. Celkem to každoročně činí více než 93 milionů korun pro všech sedm lokalit.